

Gminna Biblioteka Publiczna w Czernicy

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W CZERNICY
UL. WOJSKA POLSKIEGO 9**

OPRACOWAŁ

CZERNICA GRUDZIEŃ 2021

ZATWIERDZIŁ

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
CZERNICA UL. WOJSKA POLSKIEGO 9**

Strona 1

Spis treści

I.	Wstęp	str. 3
II.	Podstawa prawna	str. 4
III.	Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania , prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych, w tym zagrożenie wybuchem	str.5
IV.	Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym	str.15
V.	Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	str.20
VI.	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym jeżeli takie prace są przewidywane	str.26
VII.	Warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	str.28
VIII.	Sposoby zaznaczania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji	str.31
IX.	Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami	str.32
X.	Plan graficzny	str.33
XI.	Osoba opracowująca instrukcję	str.33
XII.	Załączniki	

I. Wstęp

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego jest dokumentem, który pozwala na właściwe usystematyzowanie wszelkiego rodzaju zagrożeń zarówno pożarowych jak i innych miejscowych a także na opracowanie sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom. Jest ona opracowywana indywidualnie dla każdego obiektu. Zawiera charakterystykę pożarową obiektów, zagrożenia pożarowe i inne mogące powstać w obiekcie, sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lub miejscowego zagrożenia, zasady ewakuacji, sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Instrukcja musi być aktualizowana przynajmniej raz na dwa lata a także przy wszelkich zmianach mających wpływ na stan bezpieczeństwa zgodnie z zał. nr 2.

II. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. Z 2021 r. poz.869), Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Czernicy, zapewniając ochronę przeciwpożarową pomieszczeń biblioteki w budynku W czernicy przy ul. Wojska Polskiego 9 obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażać budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i związane z nimi urządzenia ustala Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w/s warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz.1065).

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, innych obiektów budowlanych i terenów oraz wyposażenia ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719 z późn. zm.),

Na podstawie § 6 w/w rozporządzenia : Właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczone do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego zawierającą:

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania , prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych, w tym zagrożenie wybuchem
2. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia
4. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane
5. Warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania
6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji
7. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami
8. Plan graficzny
9. Podmiot lub osoba opracowująca instrukcję

Przepisy prawne

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Z 2021 r. poz.869),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w/s warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 r. poz.1065),
- Polska Norma PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja,
- Polska Norma PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa Techniczne środki przeciwpożarowe
- Polska Norma PN ISO 7020

III. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenie wybuchem

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

Budynek, w którym mieści się Gminna Biblioteka Publiczna powstał w latach 90 ubiegłego wieku jako budynek mieszkalny. Lokal Biblioteki znajduje się na parterze jednego z segmentów budynku.

Budynek 5-kondygnacyjny (4 kondygnacje nadziemne , 1 podziemna) Na parterze w budynku mieszczą się lokale usługowe, na wyższych kondygnacjach znajdują się lokale mieszkalne.

Pomieszczenia biblioteki zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL III (użyteczności publicznej nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II) Księgozbiór nie powoduje przekroczenia obciążenia ogniowego 500 MJ/m²

Lokal biblioteki podzielony funkcjonalnie na 4 części:

- hol będący poczekalnią i czytelnią czasopism
- główne pomieszczenie biblioteczne- wypożyczalnia/czytelnia oraz sala warsztatowa
- zaplecze biurowe
- zaplecze higieniczno-sanitarne

Budynek wybudowany w technologii „wielkiej płyty”

Budynek powinien spełniać wymagania klasy „C” odporności pożarowej.

Wymagania odporności ogniowej dla elementów budynku

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ^{5) *)}					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1), 2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6	7
„C”	R 60	R 15	R E I 60	E I 30 (o↔i)	E I 15 ⁴⁾	R E 15

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

Pow. Zabudowy segmentu budynku – 339,21 m²

Pow. użytkowa biblioteki – 235,04 m²

Kubatura lokalu – 1238 m³

Wysokość pomieszczeń 4,4 m wysokość budynku 16,45 m

Ze względu na wysokość budynek klasyfikowany jest do grupy budynków średniowysokich

W lokalu znajdują się następujące urządzenia i instalacje ppoż. :

- gaśnice
- ppoż wyłącznik prądu (zlokalizowany przy wejścia do łącznika
- oświetlenie awaryjne ewakuacyjne

Instalacje użytkowe będące na wyposażeniu lokalu.

- elektryczna;
- wodna;
- kanalizacyjna;

- wentylacyjna;
- oświetleniową
- centralnego ogrzewania

Drogi pożarowe- zgodnie z § 12 rozporządzenia MSWiA z 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych budynek wymaga dojazdu pożarowego. Dojazd ulicami wiejskimi ul. Wojska Polskiego przebiega wzdłuż boku budynku od strony głównego wejścia. Wejście do budynku połączone z drogą utwardzonym dojściem o szer. co najmniej 1,5 m i długości nie dłuższej niż 30 m.

Zaopatrzenie wodne. zgodnie z § 6 rozporządzenia MSWiA z 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych wymagana ilość wody do celów zewnętrznego gaszenia pożarów jest wymagana w ilości– 20 dm³/s. Zaopatrzenie realizowane z sieci hydrantowej wiejskiej , najbliższy hydrant nadziemny zlokalizowany w odległości ok. 29 m od budynku kolejny w odległości ok. 50 m

ZAGROŻENIA POŻAROWE I SPOSOBY ICH UNIKANIA

CHARAKTERYSTYCZNE POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

Pożarem określa się niekontrolowany, proces spalania się materiału palnego, powstały w miejscu do tego nieprzewidzianym

Podstawowy cel ochrony przeciwpożarowej obiektu to ratowanie życia ludzi w nim się znajdujących, np. poprzez umożliwienie im sprawnej ewakuacji, ale również zminimalizowanie strat materialnych.

Statystyki pożarowe wskazują, że najczęstszą przyczyną śmierci podczas pożaru nie są płomienie powodujące poparzenia a zatrucie gazami pożarowymi.

Obecnie wykorzystywane do wystroju wnętrz i wyrobu przedmiotów codziennego użytku materiały palne zawierają znaczne ilości skomplikowanych związków chemicznych, które w procesie spalania lub podczas termicznego rozkładu tworzą silnie toksyczne substancje

W świetle tych informacji każdy pożar - nawet ten ugaszony w zarodku naraża życie ludzi, a właściciela na straty materialne.

PRZYCZYNY POŻARÓW

1. Nieostrożność osób dorosłych i dzieci przy posługiwaniu się ogniem otwartym np. płomieniem, zapalkami papierosami itp.

Przejawy nieostrożności to:

- Porzucanie niewygaszonych papierosów i zapalek w otoczeniu materiałów palnych-
- Palenie tytoniu w miejscach podatnych na zapalenie
- Stosowanie ognia w otoczeniu par cieczy i gazów palnych przez konserwatora lub ekipy remontowe

2. Nieostrożność osób dorosłych i dzieci przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi np.:

- Stosowanie płynów łatwo zapalnych do zmywania różnego rodzaju nieczystości (zmywanie podłóg)
- Pranie odzieży w benzynie lub innym rozpuszczalniku
- Nieostrożne przelewanie cieczy łatwo zapalnej np. w pobliżu źródła ognia i promieniowania ciepłego

3. Nieostrożność osób dorosłych przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych np.:

- Niewłaściwe przygotowanie stanowiska pracy do prowadzenia prac spawalniczych, a w tym nieprzestrzeganie reżimu przewidzianego w instrukcji
- Brak właściwego nadzoru nad procesem spawalniczym
- Prowadzenie prac remontowo-budowlanych z użyciem ognia w pobliżu materiałów palnych

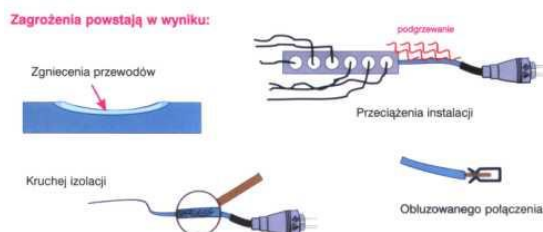
4. Wady urządzeń i instalacji elektrycznych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.:

- Nieprawidłowo dobrana lub wykonana instalacja elektryczna
- Przeciążenie instalacji elektrycznej
- Wady i uszkodzenia instalacji jak i urządzeń
- Nieusuwanie wad mających wpływ na awarie w instalacji elektrycznej
- Eksploatacja prowizorycznych urządzeń elektrycznych
- Eksploatacja punktów świetlnych (żarówek) w bliskiej odległości od materiału palnego
- Samowolna, niefachowa naprawa instalacji i urządzeń
- Zewnętrzne mechaniczne uszkodzenia instalacji

Zagrożenie pożarowe powodowane przez przewody instalacji elektrycznych lub podłączenia

Przeciążenie przewodów instalacji elektrycznej, zgniecenie lub uszkodzenie izolacji lub luźne połączenia prowadzić mogą do pożaru.

- Przeciążenia powodują wydzielanie ciepła w miejscach połączeń lub samych przewodów. Ma to miejsce szczególnie, gdy jednocześnie podłączonych jest zbyt dużo różnych odbiorników (np. grzejnik, płyta

kuchenna, komputery).

- Jeśli w jakimś miejscu przekrój przewodu zostanie zmniejszony, to wzrasta w tym miejscu ilość wydzielanego ciepła na skutek wzrostu oporu tego miejsca. Może wtedy dojść do miejscowego nagrzania prowadzącego do pożaru.

- Jeśli dojdzie do obluźniania połączenia elektrycznego następuje wzrost oporności przejścia i wydzielania ciepła powodujące miejscowe nagrzewanie do zapalenia włącznie. Może też dojść do wystąpienia luku elektrycznego (zwarcie). Temperatura wtedy przekracza 3000°C.
- Izolacja kabli elektrycznych może na skutek starzenia się, uszkodzeń mechanicznych lub szkodliwego działania agresywnych gazów lub par stać się krucha i utracić potrzebną izolacyjność. W miejscu uszkodzenia mogą występować tzw. prądy upływu powodujące miejscowe nagrzewanie do zapalenia materiałów palnych włącznie.

Uwaga:

Uszkodzenia w instalacjach elektrycznych muszą być usuwane przez uprawnione osoby.

5. Wady elektrycznych urządzeń grzewczych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.:

- Eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych niesprawnych technicznie lub wykonywanych prowizorycznie
- Pozostawienie bez dozoru przenośnych urządzeń grzejnych takich jak grzałki, czajniki, grzejniki, itp.
- Eksploatacja urządzenia grzejnego bez odpowiedniego zabezpieczenia na palnym podłożu lub w pobliżu materiału palnego

Zagrożenie pożarowe ze strony urządzeń elektrycznych.

1. Urządzenia elektryczne pozostawione bez dozoru stanowią duże zagrożenie pożarowe 2. Podstawowe zasady używania urządzeń elektrycznych • Nie pozostawiać włączonych urządzeń bez nadzoru • Przed opuszczeniem pomieszczenia wyłączyć urządzenie elektryczne • Przed zakończeniem pracy skontrolować wszystkie pomieszczenia • Prywatne urządzenia elektryczne stosować tylko za odpowiednim zezwoleniem • Stosować tylko odpowiednie i sprawdzone oraz sprawne urządzenia elektryczne!	
--	--

Nieprawidłowo eksploatowane urządzenia elektryczne (ekspresy do kawy, kuchenki elektryczne, podgrzewacze, radia itp.) mogą spowodować pożar.

- Urządzenia elektryczne nie powinny pracować bez dozoru ludzi.
- Po zakończeniu pracy wyznaczony pracownik powinien sprawdzić, czy nie pozostawiono gdzieś urządzenia elektrycznego pod napięciem.
- Należy stosować elektryczne urządzenia atestowane. Naprawy powinny być dokonywane tylko przez fachowców.

Urządzenia elektryczne mogą w wielu sytuacjach być przyczyną pożaru.

• Instalacje elektryczne 1. Uszkodzone elementy instalacji elektrycznej lub niesprawne urządzenia zasilane energią elektryczną. 2. Iskry elektryczne powstające - na skutek gwałtownych zmian obciążenia, - podczas włączania i wyłączania silników Elektrycznych, przekaźników wyłączników - podczas rozdzielania przeciążonych przewodów - w czasie krótkich zwarc • Wyładowania atmosferyczne	
---	---

6. Wyładowania atmosferyczne:

W wyniku wyładowań elektrycznych towarzyszących burzom, które zachodzą pomiędzy chmurami, a powierzchnią ziemi wyzwala się energia wartości ok. 5000 kWh i natężeniu wyładowania ok. 20000 A. Energia ta zdolna jest do zapalenia wszelkich materiałów palnych w chwili zetknięcia z nią.

7. Porządek w obiekcie:

Nadmierne przechowywanie na zapleczach i w pomieszczeniach pomocniczych niepotrzebnych materiałów palnych powoduje zwiększenie możliwości ich zapalenia od jakiegokolwiek źródła ciepła jak np. papieros czy zwarcie instalacji elektrycznej w ich pobliżu.

8. Podpalenia.

DROGI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU

Powstały pożar rozprzestrzeniał się będzie po występujących elementach palnych wyposażenia i wystroju wnętrza pomieszczenia poprzez przemieszczanie się płomienia po tych elementach będących ze sobą w styczności oraz poprzez promieniowanie cieplne równomiernie we wszystkich kierunkach od miejsca jego powstania, czyli ogniska pożaru. Równomierność rozprzestrzeniania się pożaru we wszystkich kierunkach może zaniknąć w przypadku występowania ciągów wentylacyjnych znajdujących się w pomieszczeniach jak również powstałych w wyniku pozostawienia otwartych otworów okiennych lub drzwiowych.

Następujący w trakcie rozgorzenia pożaru wzrost temperatury spowoduje pękanie szyb w oknach, przez co nastąpi nieograniczony dopływ tlenu do ogniska pożaru i zintensyfikuje proces palenia.

Wystąpić może rozprzestrzenianie się pożaru w obrębie pomieszczenia jak również w poziomie na sąsiednie pomieszczenia i ciągi komunikacyjne.

Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru ograniczyć można do czasu przybycia jednostki ratowniczej poprzez usunięcie, czyli ewakuację materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru, prowadzenie działań gaśniczych z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego jak również poprzez ograniczenie dopływu tlenu do ogniska pożaru zamykając wszelkie występujące w obrębie pomieszczenia objętego pożarem otwory.

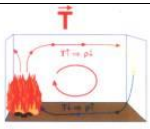
Na zewnątrz płonącego pomieszczenia pożar może rozprzestrzeniać się przez wszelkiego rodzaju nieszczelności, między innymi poprzez drzwi i okna.

Przez otwory okienne przeniesienie się ognia może nastąpić:

- Bezpośrednio: na skutek zapalenia sąsiedniego obiektu (pomieszczenia) przez wydobywające się na zewnątrz płomienie.
- Pośrednio: na skutek promieniowania cieplnego ogniska pożaru.

Pod działaniem ciepła najszybciej ulegają zniszczeniu okolice spojenia ścian. Wówczas, nawet przez małe szczeliny, do sąsiednich pomieszczeń łatwo mogą przenikać gorące gazy pożarowe doprowadzając do zapalenia znajdujących się tam materiałów palnych.

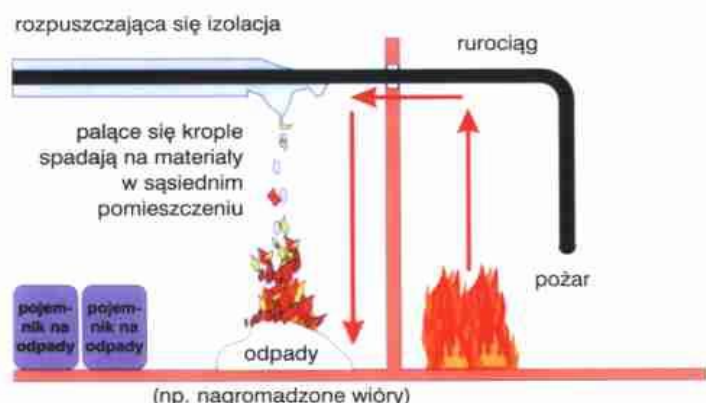
Przekazywanie ciepła

Przewodzenie Cząsteczki przekazują energię innym cząsteczkom w wyniku drgań i zderzeń	
	Konwekcja – unoszenie Konwekcja to przenoszenie ciepła wywołane przemieszczaniem się płynów (gazów i cieczy). W warunkach pożaru wywoływana różnicą temperatur (konwekcja swobodna)
Promieniowanie cieplne Promieniowanie cieplne to promieniowanie elektromagnetyczne wywołane ruchem cieplnym atomów lub cząsteczek jakiegoś ciała	

Ciepło może być przekazane z jednego miejsca do innego.

- **Przewodzenie**
Ciepło rozchodzi się w materiale na skutek zderzeń, w wyniku, których przekazywana jest energia kinetyczna bezładnego ruchu jednych cząsteczek drugim. Warunkiem przewodzenia jest istnienie różnicy temperatur między różnymi punktami ciała. Aby to następowało musi być materiał lub materiały pełniące funkcje przewodnika. Dobrymi przewodnikami ciepła są metale, złymi ciecze i gazy.
- **Konwekcja, unoszenie ciepła**
Konwekcja to przenoszenie ciepła wywołane przemieszczaniem się płynów lub gazów. Konwekcja naturalna (swobodna) ma miejsce wtedy, gdy ruch gazu wywołany jest różnicą temperatur. Konwekcja wymuszona zachodzi wtedy, gdy ruch płynu lub gazu wymuszony jest przez pompę lub wentylator. Medium będące nośnikiem ciepła pobiera je w jednym miejscu i oddaje w innym.
- **Promieniowanie cieplne**
Promieniowanie cieplne to promieniowanie elektromagnetyczne wywołane ruchem cieplnym atomów lub cząsteczek jakiegoś ciała. Na przykład Słońce przekazuje ciepło na Ziemię drogą promieniowania.
- **Praktyczne uwagi:**

Podczas pożaru ciepło przekazywane jest wszystkimi wymienionymi sposobami, jednak promieniowanie ma zwykle największe znaczenie. Promieniowanie nie jest zależne od wiatru, rozchodzi się prostopadle we wszystkich kierunkach.

Znaczenie przewodzenia ciepła dla możliwości rozprzestrzeniania się pożaru.

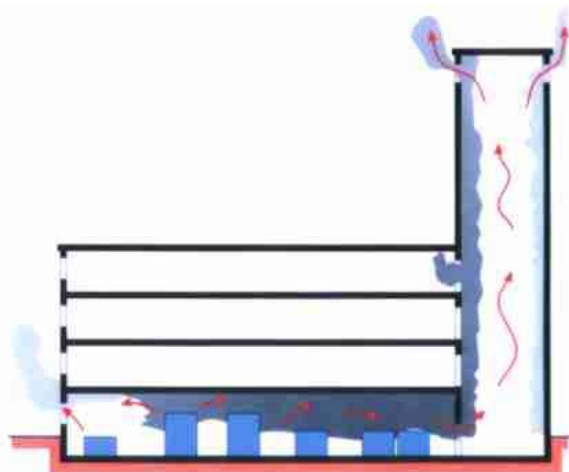
• Przewodzenie

Przewodzenie ciepła jest najistotniejszym sposobem przenoszenia ciepłego w ciałach stałych. Zachodzi wewnątrz materiału. Intensywność przewodzenia ciepła związana jest z różnicą temperatur pomiędzy częściami materiału, w którym ciepło jest przekazywane. Cząstki ciała mające wyższą temperaturę drgają energiczniej niż cząstki o niższej temperaturze. W wyniku zderzeń sąsiednich cząsteczek, cząstki o większej energii przekazują część swojej energii cząsteczkom zimniejszym, dzięki czemu ich energia wzrasta, a tym samym i temperatura. Po dostatecznie długim czasie potencjały energetyczne poszczególnych cząsteczek wyrównują się, co oznacza, że temperatura w całym ciele jest jednakowa. Intensywność przepływu ciepła przez przewodnik w wyniku przewodzenia zależy od:

- Powierzchni przekroju poprzecznego,
- Czasu trwania,
- długości przewodnika,
- Różnicy temperatur na długości przewodnika,
- Przewodności właściwej materiału przewodnika.

Przewodność właściwa jest cechą charakterystyczną każdej substancji. Można podzielić materiały na materiały o dobrej przewodności nazywane przewodnikami ciepła i o złej przewodności, które nazywamy izolatorami. Przewodność cieplna idzie w parze z przewodnością elektryczną. Dobre przewodniki ciepła są także dobrymi przewodnikami prądu i odwrotnie. Metale takie jak srebro, miedź, złoto, aluminium są dobrymi przewodnikami ciepła natomiast ciecze są złymi przewodnikami. Gazy z powodu dużych odległości między cząsteczkami są złymi przewodnikami ciepła. Dlatego materiały izolacyjne stosowane w budownictwie zawierają dużo gazów w swoim składzie jak np. tworzywa piankowe, wełna szklana, wełna mineralna, korek, ale także puch do kołder, futra i substancje objętościowe. Dobre przewodniki ciepła np. metale mogą doprowadzić do rozprzestrzeniania się pożaru.

Rozprzestrzenianie się pożaru w wyniku konwekcji

Znaczenie konwekcji dla rozwoju pożaru.

- **Przekazywanie ciepła drogą konwekcji**

Szczególne znaczenie podczas pożaru ma rozprzestrzenianie się ciepła w wyniku konwekcji. Konwekcja, tak jak przewodzenie związana jest z właściwościami materiału będącego nośnikiem energii, jednak ma miejsce tylko w odniesieniu do płynów (ciecze i gazy). Rozróżnia się konwekcje naturalną i wymuszoną. Ruchy cząsteczek w przypadku konwekcji naturalnej wywołane są różnicą gęstości, powodowaną wzrostem objętości cieczy lub gazu po ogrzaniu. Cząsteczki ogrzane, jako mające mniejszy ciężar objętościowy unoszą się do góry a mające niższą temperaturę opadają. Ten rodzaj konwekcji występuje w zamkniętych przestrzeniach jak zbiornik z gazem, pomieszczenie w budynku. Ruchy konwekcyjne przy konwekcji wymuszonej powodowane są przez wiatr, wentylator itp. Ma ona miejsce na ogół na zewnątrz budynku.

W przypadku pożaru znaczna część powstającego w wyniku spalania ciepła jest przenoszona przez gorące gazy pożarowe. Ilość ta zależy od pojemności cieplnej gazów i ilości gazów. Ciepło to jest w części przekazywane substancjom, z którymi gorące gazy się stykają. Może to doprowadzić także do zapalenia. Wyjaśnia to, dlaczego pożary rozprzestrzeniają się głównie w kierunku pionowym do góry lub zgodnie z kierunkiem wiatru. W tym ostatnim przypadku wiatr powoduje także zasilanie strefy spalania w tlen. Konwekcja ma bardzo duży wpływ na rozwój pożaru.

Zagrożenia pożarowe

DREWNO I PŁYTY DREWNOPOCHODNE używane do wykonania mebli;

Używane w meblach i stolarce budowlanej. Temperatura zapalenia tych materiałów wynosi od 250 do 400°C, w zależności od rodzaju, gatunku materiału i jego wilgotności. Drewno pochodzenia iglastego ma niższe temperatury zapalenia, niż pochodzenia liściastego, a płyty drewnopochodne wyższe. Szybkość rozwoju ognia zależy od grubości danych elementów (im mniejszy przekrój, tym większa szybkość) oraz od dostępu do nich powietrza,

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Właściwe środki gaśnicze

Proszki gaśnicze, piana, woda – prądy zwarte i rozproszone

TWORZYWA SZTUCZNE

Używane praktycznie wszędzie. Temperatura zapalenia waha się od 200 do 400°C, w zależności od rodzaju tworzywa. W czasie pożaru większość z nich topi się, tworząc krople. Podczas spalania mogą wydzielać się toksyczne produkty, których wdychanie może powodować podrażnienie dróg oddechowych a nawet śmierć. Szybkość palenia się tworzyw jest stosunkowo duża, ponieważ w warunkach pożaru zachowują się jak ciecze palne, tzn. palą się również ich palne opary. Spadające lub płynące krople przyczyniają się do szybkiego rozwoju pożaru,

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Właściwe środki gaśnicze

Proszki gaśnicze, piana, woda – prądy zwarte i rozproszone, dwutlenek węgla

PIANKA POLIURETANOWA

Używana przede wszystkim do wykonania siedzisk krzeseł, foteli oraz jako ocieplenie do przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych itp. Temperatura zapalenia wynosi ok. 400°C. W warunkach pożaru pianki poliuretanowe wydzielają znaczne ilości gazów toksycznych (np. cyjanowodór, tlenek węgla, chlorowodór), powodujące w krótkim czasie zatrucia i śmierć organizmu. Tworzą również duże ilości ciemnego dymu, wypełniającego szybko wnętrze obiektu,

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Właściwe środki gaśnicze

Proszki gaśnicze, piana, woda – prądy zwarte i rozproszone, dwutlenek węgla

TKANINY

Używane w tekstyliach, ubraniach, zasłonach, firanach, wykładzinach dywanowych, itp. Temperatura zapalenia tkanin bawełnianych wynosi ok. 220°C, a tkanin lnianych i jedwabnych ok. 300°C. Tkaniny pochodzenia nieorganicznego (sztuczne), zapalają się powyżej 200°C.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Właściwe środki gaśnicze

Proszki gaśnicze, piana, woda – prądy zwarte i rozproszone

ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

Na terenie Gminnej Biblioteki Publicznej w Czernicy przy ul. Wojska Polskiego 9 oraz na terenach przyległych do niego jest zabronione wykonywanie czynności, które :

- mogą spowodować pożar,
- jego rozprzestrzenienie się,
- utrudnienie prowadzenia akcji ratowniczej lub ewakuacji.

W celu zapobieżenia możliwości powstania pożaru na terenie obiektów należy przestrzegać podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego przez osoby przebywające w obiekcie, personel oraz osoby odpowiedzialne za stan techniczny obiektów i instalacji.

W obiekcie i na jego terenie zabrania się wykonywać czynności mogące spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się oraz mogące stwarzać utrudnienia w prowadzeniu akcji ratowniczej!!!

Należy im zapobiegać poprzez:

- Sprawowanie nadzoru nad sprawnością sieci elektroenergetycznej w trakcie jej eksploatacji poprzez dokonywanie okresowych badań, oględzin i napraw,
- Nadzorowanie i przestrzeganie zasad prawidłowej eksploatacji urządzeń elektrycznych i sieci elektrycznej m.in. poprzez niedopuszczanie do przyłączania nadmiernej ilości odbiorników niż jest to przewidziane dla danej instalacji czy obwodu.
- Używanie i eksploatację ogrzewaczy wewnętrznych zgodnie z instrukcjami producenta, a w przypadku ich braku, przestrzegania następujących zasad:
 - ustawiania ich, co najmniej 0,5 m od materiałów palnych
 - ustawiania ich na podłożu niepalnym
 - niekierowanie źródeł ciepła bezpośrednio na materiał palny
- Używanie ognia otwartego i palenie tytoniu w miejscach wyznaczonych do tego celu.
- Przestrzeganie zasad bezpiecznego używania cieczy łatwo zapalnych w przypadku ich stosowania, a w szczególności niepodgrzewania ich powyżej **temperatury** zapalenia oraz nie stosowanie ich w obrębie ognisk mogących spowodować ich zapalenie.
- Ograniczenie ilości przechowywanych materiałów i cieczy palnych do wielkości niepowodujących przekroczenia dopuszczalnego obciążenia ogniowego
- Sprawowanie nadzoru nad sprawnością instalacji odgromowej poprzez dokonywanie stosownych okresowych badań i oględzin. Badania instalacji należy przeprowadzać, w co najmniej 5 letnich okresach.
- Niestosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych za wyjątkiem trudno zapalnych umieszczonych w odległości, co najmniej 5 cm od żarówki.

ZABRANIA SIE:

- Użytkowania przenośnych urządzeń grzejnych bezpośrednio na podłożu palnym
- Naprawy bezpieczników prądu i innych elementów instalacji elektrycznych
- Przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą nagrzewać się do temp. przekraczającej 100 °C
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV
 - przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowej
- Ograniczania dostępu do wyłączników prądu oraz osprzętu instalacji elektrycznej jak gniazda i włączniki.
- Przechowywania w obiekcie materiałów łatwo zapalnych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych.
- Rozgrzewania za pomocą ognia otwartego smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym dopuszczalne jest wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym, w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przystosowane do tego celu podgrzewacze.
- Składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;
- Składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych

- Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
- Blokowania drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
- Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej

IV. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

Gaśnice :

Na podstawie § 32 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 109. poz. 719) budynek jest wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne.

Rodzaj gaśnic dostosowany jest do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie tj:

- A – materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli
- B – cieczy i materiałów stałych topiących się
- C – gazów

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach przypada ,

- na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym
 - a) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I , ZL III
- na każde 300 m² strefy pożarowej w budynku produkcyjno-magazynowym
 - a) o obciążeniu ogniowym poniżej 500 MJ/m²

Gaśnice w obiekcie są rozmieszczone:

- 1) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - a) przy wejściach do budynków
 - b) na korytarzach
 - c) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz
- 2) w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działania źródeł ciepła (piece, grzejniki)

Przy rozmieszczaniu gaśnic są spełnione następujące warunki:

- 1) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie jest większa niż 30 m
- 2) do gaśnic jest zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m

Na podstawie § 4 ust.2 pkt.4 b rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719), miejsca usytuowania gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych są oznakowane

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719), przeglądy techniczne i konserwacja gaśnic powinny być przeprowadzane co najmniej raz w roku.

Wymagana ilość środka gaśniczego 6 kg- zapewniona

GAŚNICA PROSZKOWA

Sposób użycia gaśnicy w razie pożaru:

- 1. Zdjąć z wieszaka i podejść z nią do miejsca pożaru,**
- 2. Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę i zawleczkę,**
- 3. Uruchamiamy dźwignię lub zbijak i kierujemy strumień proszku w ognisko pożaru,**
- 4. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądowniczki,**
- 5. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.**

Zastosowanie gaśnicy:

- do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin)
- do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyna, alkohole, oleje, lakiery),
- do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych np. propan, acetylen, gaz ziemny).

Podstawowe zasady gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic

Znalazłeś się jako pierwszy w miejscu gdzie wybuchł pożar i masz do dyspozycji gaśnicę. Jak należy się nią posłużyć?

- **Zbliżyć się do pożaru zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy).** Środek gaśniczy skierować do źródła ognia zgodnie z kierunkiem wiatru. Gaszący nie powinien narażać się na działanie dymu i promieniowania ciepłego.
- **Pożary powierzchniowe gasić zaczynając od przodu „zawijając”** Bezsensowne jest kierowanie strumienia środka gaśniczego do środka pożaru, bo powoduje to jego rozszerzanie.
- **Pożary kropli i cieczy spadających gasić od góry do dołu!** Płonące ciecze spadają na podłogę i powodują drugi pożar. Zanim nie ugasi się kropli spadających nie można ugasić pożaru na podłodze.
- **Pożary ścian gasić od dołu do góry.** Wznoszące się pionowo do góry ciepło powoduje rozprzestrzenianie się palenia materiału. Ograniczenie rozwoju pożaru do góry może być ograniczone po uprzednim ugaszeniu źródła pożaru.
- **Wystarczającą liczbę gaśnic do ugaszenia pożaru używać jednocześnie, nie pojedynczo!** Wcześniej, szybko zgromadzić potrzebną ilość środków gaśniczych w pobliżu źródła ognia. Ważne jest to wtedy, gdy wiemy, iż jedna gaśnica nie wystarczy.
- **Uważać na wtórny zapłon.** Palne pary mogą się ponownie zapalić w przypadku zetknięcia się z nagrzanymi przedmiotami. Należy, dlatego pozostać w gotowości przy powierzchni, która była objęta pożarem. Nie na niej, ale obok.

- **Po użyciu gaśnicy nie wieszać na dotychczasowym stanowisku, lecz oddać do napełnienia środkiem gaśniczym.** Gaśnice nie mogą być używane wielokrotnie lub dowolną ilość razy. Nawet wtedy, gdy raz niewielką ilość środka gaśniczego zużyto, musi się gaśnicę skierować do warsztatu.

1. Zbliżyć się do pożaru zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy) 2. Uruchomić gaśnicę (zgodnie z instrukcją) i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia a. W przypadku płonących poziomych powierzchni kierować, strumień gaśniczy na powierzchnię płonąca zaczynając od najbliższego brzegu, strumień kierować prawie równoległe do powierzchni płonącej. b. Płonące spadające z góry na dół kropie lub ciekąca ciecz palną gasić kierując strumień gaśniczy od góry do dołu. c. Powierzchnie pionowe gasić od dołu do góry 3. W przypadku konieczności gaszenia pożaru większą liczbą gaśnic, należy zastosować je jednocześnie 4. Po ugaszeniu dopilnować, aby nie doszło do wtórnego zapłonu 5. Gaśnice po ich użyciu skierować do warsztatu	
---	--

Przeciwpowozarowy wylacznik pradu

Na podstawie § 183 ust. 2 rozporzadzienia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w sprawie warunkow technicznych jakim powinny odpowiadac budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2015 poz 1422) budynek o kubaturze ponad 1000 m³ powinien byc wyposazony w przeciwpowozarowy wylacznik pradu.

Prawidlowosc dzialania przeciwpowozarowego wylacznika pradu powinna byc kontrolowana co najmniej jeden raz w roku.

Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporzadzienia Ministra Spraw Wewnetrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynkow, innych obiektow budowlanych i terenow (Dz. U. nr 109 poz., 719), przeglady techniczne urzadzen przeciwpowozarowych powinny byc przeprowadzane co najmniej raz w roku. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporzadzienia MSWiA przeciwpowozarowy wylacznik pradu jest urzadzeniem przeciwpowozarowym.

W obiekcie zastosowano przeciwpowozarowy wylacznik pradu . Odciecie doplywu pradu do wszystkich odbiornikow w lokalu z wyjatkiem tych ktore sa niezbedne do prowadzenia akcji ratowniczo – gasniczej realizowane jest przy pomocy przeciwpowozarowego wylacznika pradu zlokalizowanego przy wejsciu do lokalu.

Miejsce usytuowania wylacznika nalezy oznakowac znakiem zgodnym z PN Polska Norma PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczenstwa Techniczne srodki przeciwpowozarowe.

W odniesieniu do funkcji „zatrzymania awaryjnego” mają zastosowanie postanowienia PN-IEC 60364-5-537:1999 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Aparatura i montaż wyposażenia elektrycznego. Aparatura rozdzielcza i sterownicza. Urządzenia do odłączania izolacyjnego i łączenia, punkt 537.4 zatytułowany Urządzenia do łączenia awaryjnego (wraz z awaryjnym zatrzymaniem). Norma ta traktuje łącznie funkcję łączenia awaryjnego z awaryjnym zatrzymaniem.

Można również wykorzystać postanowienia norm i stosowaną praktykę w technice bezpieczeństwa maszyn. Podstawowe wymagania dotycząceprzeciwpowozarowego wylacznika pradu realizującego funkcję zatrzymania awaryjnego, w dużym uproszczeniu, przedstawiają się następująco:

- funkcja wyłączania awaryjnego musi być zawsze dostępna i w pełni niezawodna,
- użytkownik, również strażak po raz pierwszy będący w obiekcie, nie powinien mieć żadnych wątpliwości co do sposobu użycia wyłącznika.

Stosowane są dwie metody działania wyłącznika prądu

Metoda wzrostowa polega na zastosowaniu elektromagnetycznych wyzwalaczy napięciowych wzrostowych, nazywanych żargonowo cewkami wybijakowymi. Powszechnie stosuje się prosty obwód sterowniczy z zestykiem zwiernym łącznika sterującego, który załącza wyzwalacz napięciowy wzrostowy wyłącznika.

Metoda zanikowa polega na zastosowaniu elektromagnetycznych wyzwalaczy zanikowych. Stosuje się łącznik sterujący z zestykiem rozwiernym i wyzwalacz zanikowy w wyłączniku głównym. Jest to metoda znacznie bardziej niezawodna niż poprzednia (z punktu widzenia tzw. zdarzeń brakujących), ale rzadko stosowana, bo każdy krótkotrwały zanik lub głęboki zapad napięcia powoduje zadziałanie zbędne i przerwę w zasilaniu

W budynku zastosowano prawdopodobnie metodę wzrostową.

Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne ponadnormatywne

Zgodnie z § 181 ust. 3 pkt. 1 lit. „a” oraz pkt. 2 litera „a” rozporządzenia Ministra Infrastruktury w budynku:

- widowni kin, teatrów i filharmonii oraz innych sal widowiskowych,
- na drogach ewakuacyjnych:
 - z pomieszczeń wymienionych wyżej

należy stosować awaryjne oświetlenie ewakuacyjne

W Sali widowiskowej zastosowano oświetlenie awaryjne ewakuacyjne.

Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz., 719), przeglądy techniczne urządzeń przeciwpowozarowych powinny być przeprowadzane, co najmniej raz w roku.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia MSWiA oświetlenie ewakuacyjne jest urządzeniem przeciwpowozarowym.

Oświetlenie ewakuacyjne musi spełniać wymagania PN tj.:

- Zanik zasilania opraw podstawowych na drogach ewakuacyjnych musi spowodować włączenie oświetlenia ewakuacyjnego na tych drogach (według **PN-EN 1838:2005**).
- Musi istnieć możliwość testowania opraw oświetlenia awaryjnego bez wyłączania zasilania. Oprawy oświetlenia awaryjnego z własnym źródłem zasilania powinny być wyposażone w wewnętrzny układ testujący lub być podłączone do zdalnego układu testującego (według **PN-EN 60598-2-22**)

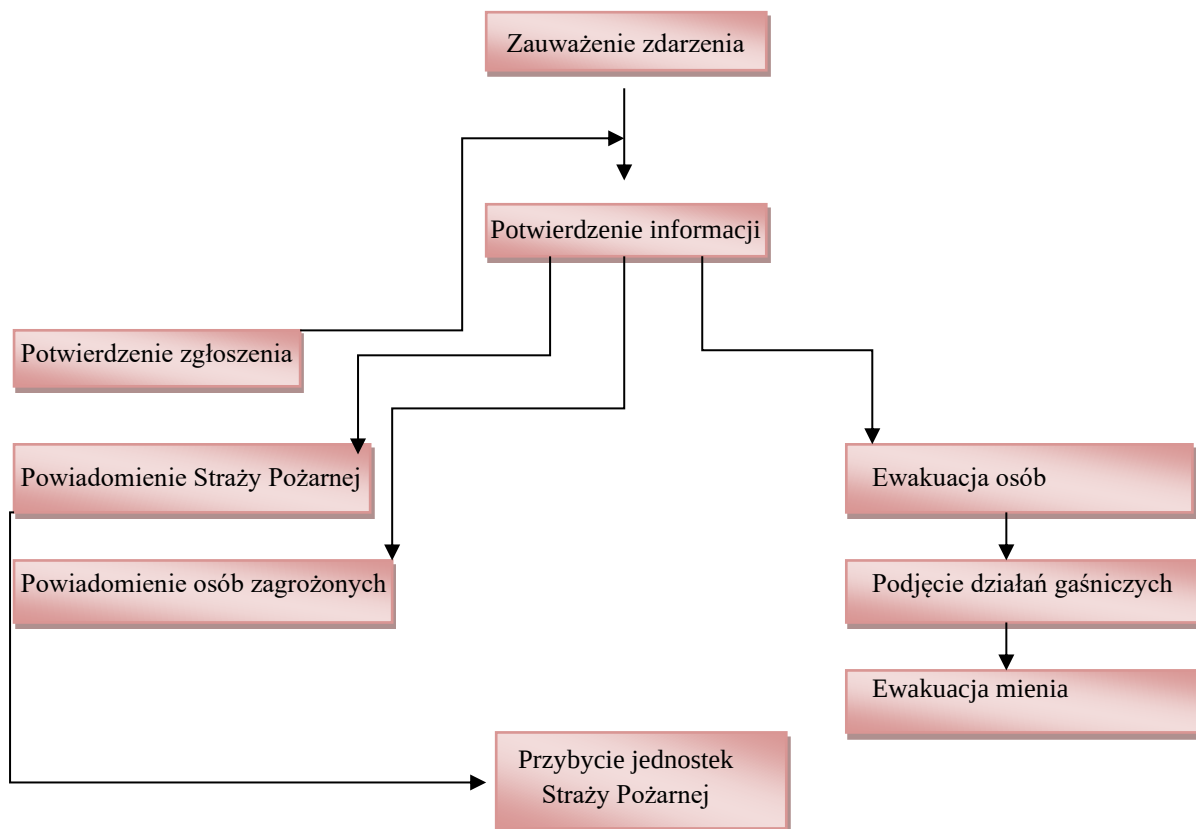
- Oświetlenie ewakuacyjne powinno być kontrolowane minimum raz w roku, zgodnie z NORMĄ **PN-EN 50172** „Systemy oświetlenia awaryjnego” (6.Zapisy i raportowanie awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego; 7.Serwis i testowanie)

Podczas sprawdzania oświetlenia należy:

- włączyć w trybie pracy awaryjnej każdą oprawę i każdy wewnętrznie oświetlany znak ewakuacyjny, poprzez symulację awarii zasilania oświetlenia podstawowego, na okres wystarczający do sprawdzenia, czy każda oprawa świeci. W tym czasie należy sprawdzić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich opraw oświetlenia awaryjnego i podświetlanych znaków.
- a także przeprowadzić pomiar czasu pracy awaryjnej z zarejestrowaniem jego wyników

V. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

OGÓLNE ZASADY W PROCESIE OGŁASZANIA ALARMU

Ogłoszenie alarmu w związku z wystąpieniem zagrożenia na terenie obiektu odbywa się przez użycie głosu ludzkiego przez osoby, które zauważyły pożar .

Obowiązek powiadomienia innych o zauważonym zagrożeniu ciąży na każdej osobie.

Zgodnie z zapisem Ustawy o ochronie przeciwpożarowej „ każdy kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej, bądź policję ”

Osoba ogłaszająca niebezpieczeństwo i konieczność ewakuacji powinna zachować daleko idący spokój. Należy wystrzegać się histerycznych krzyków, podając jednakże wiadomości donośnie i zdecydowanie z jednoczesnymi informacjami i rzeczowymi poleceniami do wykonania w kontekście dalszych działań związanych z alarmowaniem pozostałych osób jak również podjęciem akcji ratunkowej.

W celu uniknięcia wybuchu paniki wskazane jest zastosowanie komunikatu np:

„ Uwaga, prosimy o opuszczenie budynku”

Każda osoba zobowiązana jest w przypadku zauważenia pożaru do niezwłocznego powiadomienia osób mogących znaleźć się w strefie zagrożenia, jednostki STRAŻY POŻARNEJ lub policji.

Osoby z personelu obiektu powinny podjąć działania gaśnicze z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego, będącego na wyposażeniu obiektów / o ile sytuacja jeszcze na to pozwala /

Równoległe z ogłaszaniem alarmu należy powiadomić straż pożarną zgodnie z przedstawioną niżej instrukcją alarmowania.

Osobą odpowiedzialną za powiadomienie straży pożarnej jest pracownik administracyjno-biurowy.

Do czasu przybycia pierwszej jednostki **STRAŻY POŻARNEJ** kierujący działaniami Dyrektor, osoba wyznaczona – pracownik administracyjno-biurowy

- ewakuacji ludzi z obiektu .
- wstępnego rozpoznania sytuacji oraz podjąć w miarę możliwości działania zapewniające bezpieczeństwo ludzi, a także działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru /jednymi z działań ograniczającym proces palenia jest usuwanie wszelkich materiałów ze strefy pożaru i jej sąsiedztwa oraz ograniczanie dopływu tlenu do ogniska pożaru poprzez zamknięcie wszelkich otworów w obiekcie, przy całkowitej pewności, że wszyscy opuścili obiekt /.

Po zakończeniu ewakuacji, na miejscu zbiórki pracownik administracyjno-biurowy powinien sprawdzić obecność osób na podstawie raportu z przeprowadzonej ewakuacji.

W obiekcie zarządza się ewakuację w przypadku pożaru jak również innych zagrożeń. Należy pamiętać także o tym, iż nawet w przypadku małych zdarzeń często nie groźnych może wśród osób przebywających w obiekcie nastąpić wzrost niepokoju i panika doprowadzające do samorzutnej i niekontrolowanej ucieczki i w takich przypadkach zarządzanie zorganizowanej ewakuacji jest elementem przeciwdziałającym temu zagrożeniu. Ewakuację z obiektu przeprowadza się także w przypadku wystąpienia innego zagrożenia jak np. awarii budowlanej, awarii występującej w instalacjach użytkowych i innych.

Informację o zagrożeniu i konieczności opuszczenia obiektu ogłaszana jest przy pomocy komunikatów głosowych. Powinna być ona przekazana spokojnie i często powtarzana.

Ewakuacją powinien kierować dyrektor lub osoby wyznaczone: pracownik administracyjno-biurowy, którym należy się podporządkować. W przypadku wystąpienia zagrożenia należy powiadomić wszystkie osoby znajdujące się w danej chwili w obiekcie / personel powinien orientować się na bieżąco co do ilości osób znajdujących się w obiekcie i miejscu ich przebywania/.

W przypadku wątpliwości co do opuszczenia obiektu przez wszystkie osoby, informację tę należy przekazać dowódcy pierwszej przybyłej jednostki ratowniczo-gaśniczej.

Ewakuację należy przeprowadzać z użyciem istniejących w obiekcie poziomych dróg ewakuacyjnych, klatki schodowej i wyjść ewakuacyjnych.

Po ogłoszeniu alarmu w bezpośredniej strefie zagrożenia należy jak najszybciej powiadomić dyrektora lub osobę wyznaczoną: pracownik administracyjno-biurowy, który jest zobowiązany podjąć dalsze działanie oraz straż pożarną.

Ogłoszenie alarmu tj należy zakończyć w momencie całkowitej pewności o dotarciu informacji do wszystkich osób mogących przebywać w obiekcie. Ewakuacja prowadzona jest przez osoby wyznaczone do prowadzenia ewakuacji którzy mają obowiązek dopilnować aby wszystkie osoby z personelu oraz interesanci opuścili budynek i udali się na miejsce ewakuacji tj. plac na parkingu.

Na terenie akcji należy zachowywać spokój i nie wywoływać paniki .

Kierowaniem działaniami przed przybyciem STRAŻY POŻARNEJ powinna zajmować się osoba energiczna, znająca obiekt i potrafiąca podejmować odpowiednie decyzje.

Wszelkie osoby nie związane z akcją powinny oddalić się ze strefy zagrożenia i podejmować działania jedynie na polecenie kierującego akcją.

Po przybyciu pierwszej jednostki STRAŻY POŻARNEJ należy udzielić informacji o podjętych dotychczas działaniach oraz innych informacji mogących mieć wpływ na prowadzenie akcji oraz **podporządkować się poleceniom kierującego działaniami.**

Zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia

- Równolegle z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego (osoby wyznaczone do gaszenia pożaru jeżeli sytuacja na to pozwala.)
- Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona: pracownik administracyjno-biurowy. Każdy pracownik i osoba przebywająca w budynku powinna podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
- Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
 - a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
 - c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji,
 - d) nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - e) otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy,
 - f) wchodząc do pomieszczenia zadymionych lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta np. wilgotną chusteczką.

ALARMOWANIE SŁUŻB RATOWNICZYCH

Postępowanie na przypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

1. Zasady alarmowania.

- 1.1. Każdy, kto zauważy pożar lub uzyska informację o pożarze czy zagrożeniu obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
 - a) wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki,
 - b) **Dyrektor (osobę wyznaczoną: pracownika administracyjno-biurowego)**
- 1.2. Dyrektor (osoba wyznaczona: pracownik administracyjno-biurowy) po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną tel . **998** powinien podać:
 - a) gdzie się pali - nazwę obiektu, dokładny adres, numer kondygnacji, najkorzystniejszą trasę dojazdu do podjęcia działań,
 - b) co się pali – jeżeli jest to możliwe do ustalenia,
 - c) czy istnieje zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, czy w bezpośrednim sąsiedztwie pożaru znajdują się materiały potęgujące zagrożenie itp.,
 - d) numer telefonu, z którego podaje się informację oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA:

Słuchawkę należy odłożyć w momencie potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora słowami **przyjąłem**.

1.3. W razie potrzeby zaalarmować:

a) Pogotowie Ratunkowe	telefon	999
b) Policję	telefon	997
c) Pogotowie Energetyczne	telefon	991
d) CPR	telefon	112

Od listopada 2021 numer 998 będzie przekierowywany do CPR

INSTRUKCJA ALARMOWA

w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego

I. Alarmowanie.

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym zawiadomić:
 - **Dyrektora**
 - Policję – tel. 997
2. Zawiadamiając policję, należy podać:
 - treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek załączonych do instrukcji,
 - miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym,
 - numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje nazwisko
 - uzyskać od policji potwierdzenie przyjętego powyższego zawiadomienia

II. Akcja poszukiwania ładunku wybuchowego po uzyskaniu informacji o jego podłożeniu

3. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor a w czasie jego nieobecności osoba wyznaczona
4. Kierujący akcją zarządza, aby użytkownicy pomieszczeń dokonali sprawdzenia, czy w tych pomieszczeniach znajdują się:
 - przedmioty, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było i nie wniesli ich użytkownicy pomieszczeń (a mogły być wniesione, pozostawione przez inne osoby/ interesantów),
 - ślady przemieszczenia elementów wyposażenia pomieszczeń
 - zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, które przedtem w pomieszczeniu były oraz emitowane z nich sygnały (dźwięki mechanizmów zegarowych, świeące elementy elektroniczne itp.).
 - Pomieszczenia ogólnodostępne takie jak: korytarze, hole, toalety itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinny być sprawdzane przez pracowników
 - Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których – w ocenie użytkowników obiektu – przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić dyrektora i policję.
 - W przypadku, gdy użytkownicy pomieszczeń faktycznie stwierdzą obecność przedmiotów (rzeczy, urządzeń), których wcześniej nie było lub zmiany w wyglądzie i usytuowaniu przedmiotów stale znajdujących się w tych pomieszczeniach, należy domniemywać, iż pojawienie się tych przedmiotów lub zmiany w ich wyglądzie i usytuowanie mogły nastąpić na skutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W tej sytuacji dyrektor może wydać decyzję ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem policji.
 - Należy zachować spokój, opanowanie, aby nie dopuścić do paniki.

III. Wskazówki do prowadzenia rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Rozmowę prowadzić spokojnie i uprzejmie. Rozmówca (osoba, która odbiera informację) powinna starać się podtrzymywać rozmowę, przedłużając czas jej trwania.
2. W trakcie rozmowy dążyć do uzyskania możliwie największej liczby informacji o zgłaszającym i posiadanej przez niego wiedzy o terenie lub obiekcie zamachu oraz o podłożonym ładunku wybuchowym. W tym celu zadawać pytania typu:
 - Dlaczego bomba została podłożona?
 - Jak ona wygląda?
 - Jakiego rodzaju jest bomba?
 - Gdzie jest bomba w tej chwili?
 - Kiedy bomba wybuchnie?

3. Zgłaszającemu uświadomić możliwość spowodowania śmierci lub zranień osób postronnych w wyniku wybuchu.

IV. Akcja rozpoznawczo – neutralizacyjna zlokalizowanych ładunków wybuchowych

- Po przybyciu do zakładu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej zarządzający obiektem powinien przekazać im wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w obiekcie
- Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmuje kierowanie akcją, a dyrektor winien udzielić mu wszechstronnej pomocy podczas jej prowadzenia.
- Na wniosek policjanta kierującego akcją dyrektor podejmuje i wydaje decyzję o ewakuacji stanu osobowego z obiektu – o ile wcześniej to nie nastąpiło.
- Identyfikacją i rozpoznaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwa organizacyjne policji, przy wykorzystaniu specjalistycznych środków.
- Policjant kierujący akcją po zakończeniu działań przekazuje protokolarnie obiekt (wzór w załączeniu).

VI. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidziane

Zabezpieczenie prac pożarowo - niebezpiecznych :

Prace pożarowo niebezpieczne jak prace remontowo - budowlane związane z użyciem ognia otwartego (spawanie, lutowanie, odmrażanie itp.), prowadzone wewnątrz obiektu należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru.

Zamiar podjęcia prac pożarowo - niebezpiecznych powinien być bezwzględnie skonsultowany z dyrektorem lub z osobą przez nich upoważnioną

Dyrektor po zgłoszeniu zamiaru realizacji takich prac, dokonuje oceny stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu przewidywanych prac oraz ocenia poziom zagrożenia pożarowego, jakie mogą powodować te prace.

Po dokonaniu rozeznania, o którym mowa wyżej, dyrektor lub osoba przez niego upoważniona ustala niezbędny zakres przedsięwzięć organizacyjnych - technicznych, mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru, mogącego wyniknąć w toku prac.

Ustalenia niezbędnych warunków prowadzenia prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych dokonuje się w zezwoleniu na wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo.

Wydanie zezwolenia na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo następuje po wykonaniu zaleconych prac zabezpieczających.

Przy prowadzeniu w pomieszczeniach prac spawalniczych obowiązuje stały dozór miejsca prowadzenia tych prac i jego najbliższego otoczenia, w czasie i na warunkach określonych każdorazowo przez wójta, lub osobę wyznaczoną przez niego.

Po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić dokładną kontrolę pomieszczeń, w których wykonywano te prace oraz pomieszczeń sąsiednich mających na celu stwierdzenie czy nie pozostawiono tłących, lub żarzących się części metalu, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyte zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

W obiektach szczególnie niebezpiecznych pod względem pożarowym lub mającym palne elementy konstrukcyjne kontrolę taką należy ponowić po upływie 4, a następnie po 8 godzinach licząc od czasu zakończenia prac spawalniczych.

Zalecenia prewencyjne

W zakresie prac spawalniczych:

Przy ocenie stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu prowadzenia prac spawalniczych należy zwracać uwagę w szczególności na następujące zagadnienia:

- jakie są właściwości pożarowe składowanych w tym miejscu, stosowanych lub przerabianych materiałów palnych
 - w sposób i gdzie należy przemieścić poza obręb miejsca prowadzenia prac spawalniczych na czas ich trwania.
 - jakie istnieją w miejscu zaplanowanych prac spawalniczych urządzenia technologiczne, instalacje techniczne, itp. i jakie środki należy stosować do ich zabezpieczenia (np. oczyszczenie z substancji łatwo zapalnych, przewietrzanie, wentylowanie, uszczelnienie materiałem ognioochronnym, itp. - czy ze względu na charakter środowiska miejsca planowanych prac spawalniczych (stężenie gazów i par cieczy palnych, pyły wybuchowe, itp.) nie zachodzi potrzeba dokonania uprzednio pomiarów tych stężeń.
 - jakie należy przewidzieć sposoby zabezpieczenia wszystkich tych miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych, lub które mogą przenosić wysokie temperatury przez przewodnictwo cieplne. Zabronione jest ze względu na zagrożenie wybuchowe wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których wykonywano tego samego dnia prace malarskie lub impregnacyjne przy użyciu wyrobów lakierowych lub impregnatów łatwo zapalnych, lub inne prace przy użyciu substancji łatwopalnych. Czas, po jakim można wykonywać prace spawalnicze, uzależniony jest od szybkości całkowitego odparowania rozpuszczalników, który producent wyrobów lakierniczych i impregnacyjnych określa zawsze jako czas schnięcia.
- W stosunku do tego czasu należy przyjąć minimum 12 godzinną rezerwę bezpieczeństwa.

W zakresie prac malarskich, impregnacyjnych, izolacyjnych, dekarских itp.:

- zabronione jest podgrzewanie mas bitumicznych na dachach budynków i w pomieszczeniach
- kotły do podgrzewania mas bitumicznych powinny być wypełnione najwyżej do 3/4 ich objętości

- mieszanie asfaltu z benzyną powinno odbywać się w odległości nie mniejszej niż 50 m od źródła ognia i przy użyciu wyłącznie drewnianych mieszadeł. Wlewanie podgrzanego asfaltu do benzyny powinno odbywać się w trakcie stałego mieszania, zabroniona jest operacja odwrotna tj. wlewanie benzyny do asfaltu
- zabronione jest używanie do rozcieńczania asfaltu benzyny etylizowanej i benzenu
- niedozwolone jest podgrzewanie naczynia z lepikiem bezpośrednio na otwartym ogniu, podgrzewanie powinno być dokonywane w naczyniach wstawianych do wody.
- w przypadku wykonywania prac malarskich, itp. w pomieszczeniach zamkniętych, stosowanie rozpuszczalników i innych cieczy łatwo zapalnych dozwolone jest pod warunkiem zapewnienia odpowiednio intensywnej wymiany powietrza
- przy mocowaniu w pomieszczeniach wykładzin podłogowych lub ściennych z zastosowaniem mas łatwo zapalnych (np. klejów typu butapren), lub zawierających łatwo zapalne rozpuszczalniki, a także przy pokrywaniu podłóg lakierem rozpuszczalnikowym lub innymi substancjami o podobnych właściwościach należy:
 - a) usunąć wszystkie otwarte źródła ognia na odległość co najmniej 30 m od tych pomieszczeń
 - b) wprowadzić absolutny zakaz palenia w rejonie prowadzenia prac
 - c) wyłączyć instalację elektryczną, a w razie potrzeby oświetlenia pomieszczeń stosować światło elektryczne w oprawie przeciw wybuchowej połączonej kablem (przewodem OP), z punktem zasilania znajdującym się poza częścią obiektu, w której są wykonywane roboty
 - d) zapewnić dostateczną wentylację pomieszczeń w których wykonywane są prace
 - e) używać obuwia nie powodującego iskrzenia
 - f) nie rzucać narzędzi metalowych

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy

- Ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane
- Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu
- Wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy
- Uzyskać wymagane zezwolenie zgodnie z zakładowym regulaminem.

VII. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

Na podstawie § 15 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719) z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie należy zapewnić odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosować techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego.

W obiekcie:

- 1) zapewniono dostateczną ilość i szerokości wyjść ewakuacyjnych
- 2) zachowano dopuszczalne długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych
- 3) zapewniono bezpiecznej pożarowo obudowę i wydzielenia dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń
- 4) zapewniono wymagane oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku.

Na podstawie § 4 ust.2 pkt.4 a właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych oznakowują znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa drogi ewakuacyjne (z wyłączeniem budynków mieszkalnych) oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji. znaki zgodne z normą PN-EN ISO 7010-

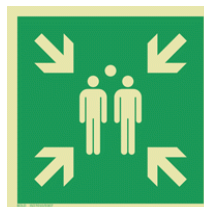
WYJŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK EWAKUACJI

**KIERUNEK EWAKUACJI
PO SCHODACH W DÓŁ**

**MIEJSCE ZBIÓRKI
EWAKUACYJNEJ**

Ewakuacja w lokalu prowadzona jest poziomymi przejściami o szerokości co najmniej 1,4 m (1,2 m przy toaletach – służy do ewakuacji do 20 osób) do dwóch wyjść ewakuacyjnych na zewnątrz budynku. Długość przejść ewakuacyjnych nie przekracza 40 m, długość dojść ewakuacyjnych nie przekracza 30 m.

SPOSÓB PORUSZANIA SIĘ NA DROGACH EWAKUACYJNYCH

Aby wydostać się ze strefy zadymionej najlepszym sposobem jest poruszanie się w strefie przypodłogowej gdzie zawsze panuje mniejsze zadymienie

Należy pamiętać aby nie powodować blokowania wyjść ewakuacyjnych. Prowadzący ewakuację powinni obserwować co się dzieje i dostosowywać swoje postępowanie do rozwoju sytuacji.

Personel powinien w miarę możliwości zabezpieczyć swoje stanowiska pracy tj.:

- w miarę możliwości wyłączyć urządzenia elektryczne na swoim stanowisku pracy,
- w miarę możliwości wychodząc z pomieszczeń należy zamknąć okna, drzwi (nie na klucz)
- w miarę możliwości zabrać rzeczy osobiste, i wyjść na zewnątrz

Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu zastawiania przejść ewakuacyjnych, dostępu do wyjść ewakuacyjnych!!!!

Po ewakuacji osoby ewakuowane udają się na miejsca zbiórki do ewakuacji zlokalizowanego na parkingu przed budynkiem

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

- Niezwłocznie powiadomić wszystkich ludzi przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji.
- Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z pomieszczeń, w których powstał pożar lub inne miejscowe zagrożenie lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie.
- Podczas ewakuacji pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjnej, a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne do wyjścia poza obszar zagrożony pożarem na zewnątrz budynku. O koncentracji osób ewakuowanych poza strefami zagrożonymi pożarem decyduje kierujący akcją ratowniczą.

- W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie, dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.
- Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe w miarę możliwości zasłaniać chustką zamoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
- Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów.
- W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń w budynku. W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki straży pożarnej.
- Po dokonaniu sprawdzenia obecności osób ewakuowanych należy zapewnić im miejsce do przeczekaania ewentualnej akcji ratowniczo-gaśniczej-

DLA ZAPEWNIENIA BEZPIECZNEJ EWAKUACJI NALEŻY PRZESTRZEGAĆ NASTĘPUJĄCYCH ZASAD :

- 1. Nie składować materiałów palnych oraz jakichkolwiek przedmiotów na drogach ewakuacyjnych**
- 2. Przestrzegać zakazu zamykania drzwi w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie**
- 3. Nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych.**
4. Zapewniać w obiektach pełną informację, dla osób w nich przebywających, na temat wyjść i kierunków ewakuacji za pomocą znaków ewakuacyjnych zgodnych z obowiązującą Polską Normą.

ORGANIZACJA EWAKUACJI Z OBIEKTU

Wszystkie wyjścia i przejścia na drogach ewakuacyjnych są oznakowane znakami ewakuacyjnymi wskazującymi wyjścia i kierunki ewakuacji.

Ogólne zasady w procesie ewakuacji :

Na drogach ewakuacyjnych / korytarzach, / mogą występować : zadymienie i gazy pożarowe.

Prowadząc ewakuację w utrudnionych warunkach należy pamiętać, że :

- poruszać się należy przy ścianach
- utrzymywać w grupie kontakt dotykowy pomiędzy członkami grupy
- poruszać się w pozycji schylonej / przy podłodze występuje najwięcej czystego powietrza /
- w przypadku schodzenia po schodach w pozycji schylonej należy schodzić tyłem
- przed wejściem w strefę dymów i gazów pożarowych przygotować, jeśli jest to możliwe, zmoczone materiały np. chusteczki i chronić nimi drogi oddechowe / nos, usta /

Na podstawie § 17 w/w rozporządzenia Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, niezakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV , powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji. Właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji nie później niż na tydzień przed jej przeprowadzeniem

VIII. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji

Obiekt Gminnej Biblioteki Publicznej w Czernicy jest obiektem prowadzącym usługi z zakresu usług dla ludności oraz organizacji zajęć warsztatowych.

Osoby korzystające z biblioteki przebywają w obiekcie stosunkowo krótko – do kilku godzin więc nie jest możliwe zapoznanie ich z niniejszą instrukcją.

Zapoznavanie interesantów z przepisami przeciwpożarowymi może odbywać się przy pomocy wywieszonych w widocznych miejscach instrukcji przeciwpożarowych ogólnych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru.

Z treścią przedmiotowej instrukcji na pewno musi zostać zapoznany najemca, który podpisuje umowę na wynajęcie Sali tanecznej.

W przypadku pracowników- animatorów kultury lub innych osób organizujących stałe lub cykliczne zajęcia obowiązek zaznajomienia z przepisami przeciwpożarowymi wynika bezpośrednio z Ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Zaznajomienia pracownika z przepisami przeciwpożarowymi może dokonać jedynie osoba posiadająca kwalifikacje określone w Ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej – osoba mogąca wykonywać czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej wymieniona w art. 4 ustawy o ochronie przeciwpożarowej .

Oprócz szkolenia przy przyjmowaniu do pracy zasadnym wydaje się jednak przeprowadzenie co pewien okres szkoleń przeciwpożarowych wszystkich pracowników.

Czasookresy szkoleń określa wg potrzeb Dyrektor

Szkolenia te można połączyć np. ze szkoleniami w zakresie bhp zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r w sprawie szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2004 nr 180 poz. 1860)

W ramach szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej zakres zaznajomienia pracowników powinien obejmować:

- obowiązki zawarte w ustawie o ochronie przeciwpożarowej
- przyczyny i potencjalne możliwości powstania pożaru i sposoby zapobiegania możliwości powstania pożaru
- zasady i sposoby prowadzenia ewakuacji
- postępowanie w przypadku powstania pożaru
- zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego do gaszenia pożaru w początkowym stadium

Szkolenie z zakresu ochrony ppoż. powinno trwać ok. 3 godz. lekcyjnych w tym 1 godz. zajęć praktycznych z użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Celem szkolenia przeciwpożarowego jest wdrożenie u pracowników umiejętności:

- przestrzegania zasad profilaktyki przeciwpożarowej,
- obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- zachowania odpowiednich warunków ewakuacji np. nie zastawiania wyjść i przejść ewakuacyjnych,
- postępowania w przypadku powstania pożaru,
- postępowania na wypadek konieczności przeprowadzenia ewakuacji,

Zapoznanie się pracownika z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego i przyjęcie jej do stosowania powinno być potwierdzone podpisem pracownika na oświadczeniu wg wzoru określonego w załączniku nr 5 i przechowywane w aktach osobowych pracownika .

IX. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej realizuje obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej w lokalu biblioteki w Czernicy przy ul. Wojska Polskiego 9 poprzez:

- **zapewnienie osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,**
- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażenie obiektu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- przygotowanie obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
- rozpatrywanie i wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w użytkowanej w całym obiekcie, zgłaszanych przez osobę prowadzącą sprawę ochrony przeciwpożarowej, nadzór wszystkich szczebli oraz pozostałych pracowników;
- wyznaczenie osoby do gaszenia pożarów i ewakuacji osób z obiektów
- nadzór nad przestrzeganiem w obiekcie przepisów przeciwpożarowych
- zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi i niniejszą instrukcją
- bezzwłoczne podjęcie działań mających na celu likwidację zauważonych usterek w budynku mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe w obiekcie.
- zapewnienie okresowej kontroli stanu i sprawności urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

Obowiązki każdego pracownika

- przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych
- **nie zastawianie przejść paletami, pudłami, pojemnikami!!!**
- przestrzeganie wewnętrznych zarządzeń, zaleceń i instrukcji z zakresu ochrony przeciwpożarowej
- branie udziału w szkoleniach ppoż., próbnych ewakuacjach
- podjęcie ewentualnej akcji gaszenia pożaru
- znać położenie ppoż. wyłącznika prądu
- znać zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego
- znać położenie hydrantów do celów zewnętrznego gaszenia pożarów
- wyłączania po zakończeniu pracy dopływu energii elektrycznej do użytkowanych urządzeń elektrycznych /mogących stworzyć zagrożenie pożarem/ oraz sprawdzanie stanu bezpieczeństwa pożarowego po zakończeniu pracy,

Obowiązki każdego pracownika w przypadku powstania pożaru lub ogłoszenia ewakuacji

- w miarę możliwości wyłączenie urządzeń elektrycznych na stanowisku pracy
- w miarę możliwości zabranie rzeczy osobistych
- w miarę możliwości zabezpieczenie stanowiska pracy
- podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją ewakuacyjną
- udanie się na miejsce zbiórki do ewakuacji na parking

Zadania na wypadek pożaru, :

- zapobieganie panice i zorganizowanie ewakuacji – wszyscy pracownicy
- sprawdzenie, czy została wezwana straż pożarna- osoba wyznaczona: pracownik administracyjno-biurowy
- ewakuacja wszystkich osób ze strefy zagrożenia- osoby wyznaczone do gaszenia pożarów i ewakuacji wymienione w załączniku nr 3
- podjęcie prób gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego jeżeli sytuacja na to pozwala (pożar nie jest rozwinięty – np. ogień w koszu na śmieci itp. W przypadku bardziej rozwiniętych pożarów należy pamiętać że podczas procesu spalania wydzielają się toksyczne produkty spalania i nie mając sprzętu ochrony dróg oddechowych można ulec zatruciu) – osoby wyznaczone wymienione w załączniku nr 3

X. Plan obiektu

Plan graficzny z uwzględnieniem danych wymienionych w rozporządzeniu stanowi załącznik do niniejszej instrukcji

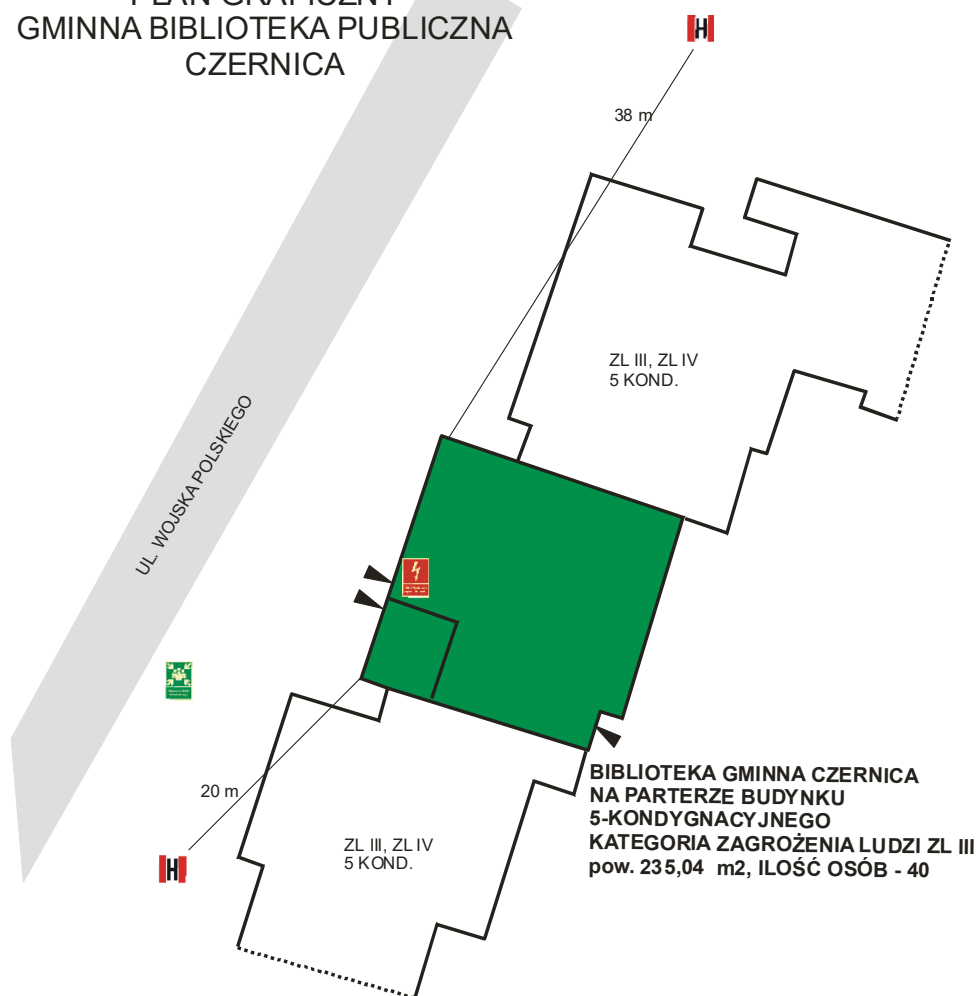
XI. Osoba opracowująca instrukcję

kpt. w st. sp. inżynier pożarnictwa Edward Chudy nr dyplomu SGSP 3262 z roku 2000

XII. Załączniki:

1. Plan graficzny obiektu z planami ewakuacji (załącznik nr 1.1÷1.2) zgodnie z § 6 pkt.1-8 rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż.....
2. Karta aktualizacji (załącznik nr 2)
3. Wykaz osób wyznaczonych do gaszenia pożarów i ewakuacji pracowników(załącznik nr 3)
4. Wzór protokołu zabezpieczenia prac pożarowo – niebezpiecznych (załącznik nr 4.1 i 4.2)
5. Wzór oświadczenia o zapoznaniu z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego (załącznik nr 5)
6. Wykaz osób zapoznanych z instrukcją (załącznik nr 6)
7. Wykaz prac konserwacyjnych prowadzonych na obiekcie (załącznik nr 7.1 i 7.2)
8. Wzór protokołu z przeprowadzonego rozpoznania minersko-saperskiego (załącznik nr 8)
9. Wzór raportu z przeprowadzonej ewakuacji (załącznik nr 9)

PLAN GRAFICZNY GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA CZERNICA

LEGENDA

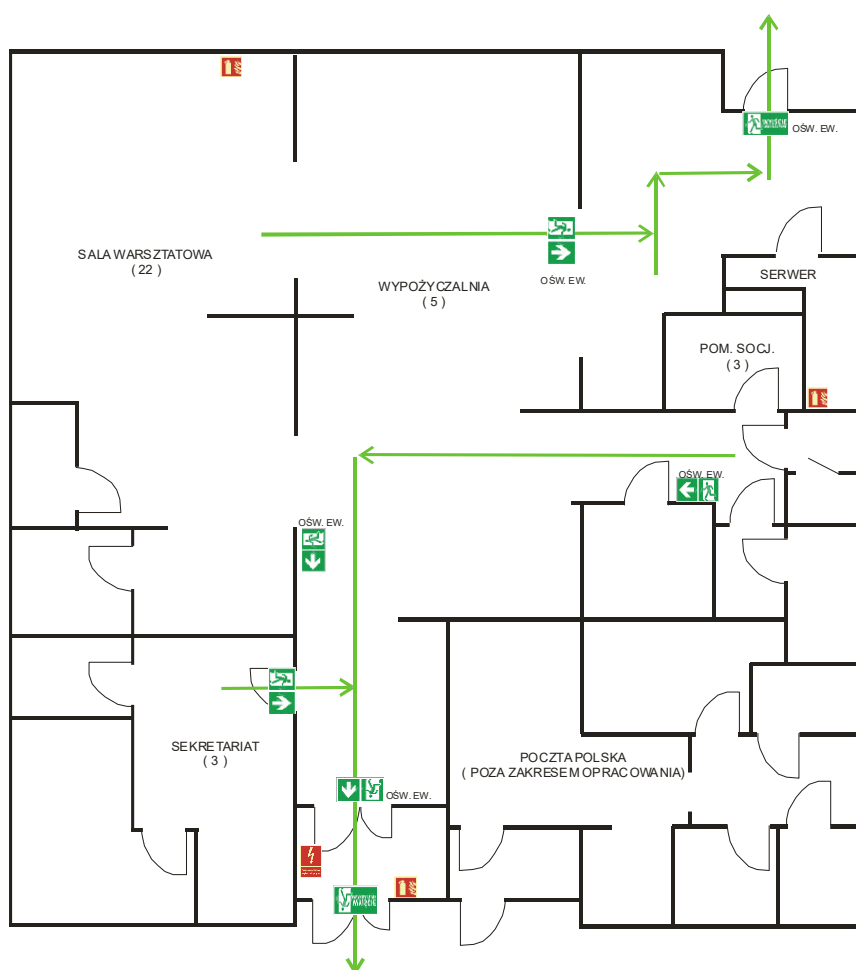
PPOŻ. Wył. PRĄDU

WEJŚCIE DO BUDYNKU

PUNKT ZBIÓRKI DOEWAKUACJI

HYDRANT

LEGENDA

WYJŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK EWAKUACJI

PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

PPOŻ WYŁ. PRĄDU

ILOŚĆ OSÓB W POMIESZCZENIU (....)

PLAN EWAKUACJI
BIBLIOTEKA GMINNA
CZERNICA
UL. WOJSKA POLSKIEGO 9
pow.235,04 m2, ILOŚĆ OSÓB 40

KARTA AKTUALIZACJI

Lp.	Powód aktualizacji	Data	Uwagi
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

**WYKAZ OSÓB WYZNACZONYCH DO GASZENIA POŻARÓW
I EWAKUACJI**

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Uwagi
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

**PROTOKÓŁ
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych**

1. Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie spawania
.....
.....
2. Kategoria niebezpieczeństwa pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykorzystania prac spawalniczych
.....
5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczania toku prac spawalniczych
.....
.....
6. Środki i sposób alarmowania państwowej straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru
.....
7. Osoba(y) odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych
.....
8. Osoba(y) odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania
.....
.....
9. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu
.....
.....

Podpisy członków komisji

.....
.....

.....
(nazwa zakładu)

ZEZWOLENIE Nr
na przeprowadzenie prac spawalniczych itp. prac
z otwartym ogniem (spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie)

1. Miejsce pracy
2. Rodzaj pracy
3. Czas pracy, dnia od godz. do godz.
4. Zagrożenia pożarowe - wybuchowe w miejscu pracy
.....
(określić z czego wynika)
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru - wybuchu
6. Środki zabezpieczenia:
 - a) Ppoż.
 - b) BHP
 - c) Inne
7. Sposób wykonania pracy
8. Odpowiedzialni za:
 - a) Przygotowanie miejsca pracy, środki zabezpieczające i zabezpieczenie toku prac spawalniczych:
Nazwisko..... Wykonano Podpis.....
 - b) Wyłączenie spod napięcia:
Nazwisko..... Wykonano Podpis.....
 - c) Dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów:
Nazwisko..... Wykonano. W miejscu pracy nie występują
niebezpieczne stężenia. Podpis.....
 - d) Stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż.
Nazwisko..... Przyjąłem do wykonania. Podpis
9. Zezwalam na rozpoczęcie robót. (Zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt.8.
.....
(podpis wypisującego)
(podpis kierownika)
10. Pracę zakończono dnia godz.
..... Wykonał
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.
Stwierdzam odebranie robót Skontrolował
.....
(podpis)
(podpis)

.....
/imię i nazwisko/

.....
/miejscowość, data /

.....
/stanowisko/

O Ś W I A D C Z E N I E

Niniejszym oświadczam, że zostałem/łam/ zapoznany/a/ z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego opracowanej dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Czernicy przy ul. Wojska Polskiego 9 i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

.....
/podpis pracownika- najemcy/

Potwierdzam zapoznanie się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego oraz przyjęcie do stosowania zasad w niej zawartych.

Lp.	Data	Imię i nazwisko	Podpis

PROWADZENIE PRAC KONSERWACYJNYCH NA BUDYNKU

Pomiary rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznych wykonuje się raz na 5 lat- chyba że instrukcja eksploatacji sieci elektrycznej wymaga przeglądów 1 raz w roku (pomieszczenia wilgotne – higieniczno-sanitarne- w obiektach ZL III oraz pomieszczenia zagrożone wybuchem) . Częstotliwość pomiarów instalacji elektrycznej w budynku wynika z ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r (tj. Dz.U. 2013 poz.1409)

INSTALACJA ELEKTROENERGETYCZNA

Lp.	Data badania	Imię i nazwisko Prowadzącego badania	Nr Upr.	Data nast. badania

Badanie okresowe pełne stanu technicznego instalacji odgromowej w budynku wykonuje się raz na 5 lat. Częstotliwość pomiarów instalacji odgromowej wynika z ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r (tj. Dz.U. 2013 poz.1409.). Badania instalacji odgromowej wykonywać przed okresem burzowym, nie później niż do 30 kwietnia.

Częstotliwość konserwacji podręcznego sprzętu gaśniczego wynika z § 3 ust 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719), i musi być wykonywana co najmniej raz w roku

KONSERWACJA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Lp.	Data badania	Imię i nazwisko Prowadzącego konserw.	Nr Upr.	Data nast. Konserwacji

Częstotliwość przeglądów technicznych instalacji kominowych, wentylacyjnych wynika z ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r (tekst jednolity Dz.U. z 2006r. Nr 156, poz.1118 z późn. zm.).

Częstotliwość czyszczenia przewodów dymowych i spalinowych określona jest w § 34 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719), i wynosi co najmniej raz na 6 miesięcy dla palenisk opalanych paliwem ciekłym

Częstotliwość czyszczenia przewodów wentylacyjnych określona jest w § 34 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719), i wynosi co najmniej raz w roku

INSTALACJA KOMINOWA / WENTYLACYJNA /

Lp.	Data badania	Imię i nazwisko Prowadzącego badania	Nr Upr.	Data nast. badania

Częstotliwość konserwacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu wynika z § 3 ust 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz., 719), i musi być wykonywana co najmniej raz w roku

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

Lp.	Data badania	Imię i nazwisko Prowadzącego badania	Nr Upr.	Data nast. badania

.....

.....

.....

PROTOKÓŁ NR
Z przeprowadzonego rozpoznania minersko – saperskiego
W dniu

W godzinach od do przeprowadzono rozpoznanie minersko – pirotechniczne
w

Odpowiedzialny za wykonanie rozpoznania

.....

I. Zakres prowadzonego rozpoznania:

.....

.....

.....

.....

II. Wyniki i wnioski z wykonywanego rozpoznania:

.....

.....

III. Obiekt, teren po zakończeniu rozpoznania o godz.

Przekazano

.....
dowódca rozpoznania

.....
przyjmujący obiekt, teren

UWAGI:

.....

.....

.....
sporządził

Treść zgłoszenia

.....

.....

Płeć i wiek zgłaszającego

.....

Głos i język zgłaszającego

.....

Odgłosy w tle rozmowy

.....

Uwagi dodatkowe

.....

.....

.....

.....

INFORMOWAĆ NATYCHMIAST

- Policję
- Dyrektora

.....

Odbiorca zgłoszenia

RAPORT
Z przeprowadzonej ewakuacji ludzi
GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
CZERNICA UL. WOJSKA POLSKIEGO 9

Data:..... **Godz.**

Osoba odpowiedzialna za ewakuację

1. Stan osobowy w czasie alarmu

Ilość osób

2. Stan osobowy ewakuowany z obiektu

Ilość osób

2.Stan osobowy pozostały do prowadzenia akcji gaśniczej (ewakuacji)

Ilość osób.....

3.Braki w stanie osobowym

Ilość osób.....

Imiona i nazwiska brakujących osób:

.....
.....
.....
.....

.....
(podpis składającego raport)